

Παιονίδου, Έλλη (Βάσα Κοιλανίου Κύπρου, 1940): Η Έλλη Παιονίδου γεννήθηκε στις 3-11-1940 στο χωριό Βάσα Κοιλανίου. Αποφοίτησε από το Λανίτειο Γυμνάσιο Λεμεσού και σπούδασε Οικιακή Οικονομία στην Χαροκόπειο Σχολή στην Αθήνα. Το 1964 παντρεύτηκε τον συγγραφέα Πανίκο Παιονίδη και έχει δύο παιδιά και τρεις εγγονές.

Κύρια απασχόληση της υπήρξε η συγγραφή. Συνεργάστηκε με διάφορες εφημερίδες και περιοδικά στην Κύπρο και στην Ελλάδα, καθώς και με το Ραδιόφωνο και την Τηλεόραση στη δεκαετία του '60 και '70. Το 1973 μετοίκησε με την οικογένειά της από τη Λευκωσία στη Λεμεσό, όπου και ζει μέχρι σήμερα με εξαίρεση κάποια διαλείμματα, το 1974-75 στην Αθήνα και το 1991-92 στη Νέα Υόρκη. Η Έλλη Παιονίδου εξέδωσε γύρω στα τριάντα βιβλία, ποίηση, πεζό, βιβλία για παιδιά και νέους. Ασχολήθηκε επίσης με την κριτική βιβλίου, και το χρονογράφημα. Κείμενά της για παιδιά μεταδόθηκαν σε συνέχειες από το ΡΙΚ καθώς και από την ΕΡΤ με τον τίτλο *Οι περιπέτειες του Χοπ Χοπ* καθώς και από την τηλεόραση της Σόφιας, σε μορφή κουκλοθέατρου. Θεατρικά της έργα για παιδιά ανέβηκαν από τον ΘΟΚ, από το Εθνικό Θέατρο Βουλγαρίας και κυπριακούς θιάσους. Βιβλία της έχουν μεταφραστεί και κυκλοφορήσει στη Γαλλία, Ουγγαρία, Γερμανία, Σλοβενία, Βουλγαρία, Σλοβακία, Πορτογαλία, Ρουμανία και ΦΥΡΟΜ. Το 2014 το βιβλίο της «Επίσκεψη στον Πλανήτη Ολαγίνοντα» κυκλοφόρησε στην Κίνα. Η ίδια έχει αποδώσει ποιητικά κείμενα Γάλλων, Ρώσων, Βουλγάρων, Ούγγρων, Τούρκων και άλλων ποιητών στα ελληνικά. Δική της απόδοση είναι το γνωστό ποίημα της Νεσιέ Γιασίν *Ποιο από τα δυό μισά* στα ελληνικά. Στίχοι της μελοποιήθηκαν από Κύπριους και Ελλαδίτες συνθέτες. Σε συνεργασία με λογοτέχνες της Σλοβενίας και της Ουγγαρίας ετοίμασε δύο Ανθολογίες Κυπριακής Ποίησης που κυκλοφόρησαν αντιστοίχως στις δυο χώρες.

Η Έλλη Παιονίδου τιμήθηκε επανειλημμένα με το Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνίας και με άλλα βραβεία και διακρίσεις. Είναι μέλος της Διεθνούς Ένωσης Κριτικών Λογοτεχνίας, της Εταιρείας Ελλήνων Συγγραφέων Ελλάδας και Κύπρου, του ΠΕΝ, του Συνδέσμου Παιδικού Βιβλίου και διετέλεσε μέλος της Διεθνούς Κριτικής Επιτροπής Λογοτεχνικού Βραβείου Νόησατ του Πανεπιστημίου της Οκλαχόμα. Η συγγραφέας, ύστερα από απόφαση του Συνδέσμου Παιδικού Νεανικού βιβλίου Κύπρου, ήταν υποψήφια για το διεθνές βραβείο Άντερσεν για το 2012. Το βιβλίο της «Δέκα ορφανά παραμύθια» μπήκε στον τιμητικό κατάλογο των 100 καλύτερων βιβλίων του Διεθνούς Συνδέσμου Παιδικού Βιβλίου στην Βασιλεία της Ελβετίας το 2002.

Βιβλία της Ε.Π.

ΠΟΙΗΣΗ

- *Παλάμη ανοιγμένη στον ήλιο*. Λευκωσία, 1964
- *Ωρες Λευκωσίας*. Λευκωσία, 1967
- *Χώμα της Κύπρου*. Λευκωσία, 1971
- *Ο Κύκλος της Καταγγελίας*. Αθήνα (Συγχρονη Εποχή) 1977. (Επαινος Υπουργείου Παιδείας)
- *Τραγούδια του Χαμένου Δυόσμου*. Λευκωσία, 1979

- *Παλάμη ανοιγμένη στον ήλιο*. Επιλογή απο το ποιητικό της έργο. Σόφια 1978, Ναρότνα Μλατέζ (Poetical Globus)
- *Ωρες*. Αθήνα 1983, Γκούτενμπεργκ. (Έπαινος Υπουργείου Παιδείας)
- *Κλεψύδρα*. Λεμεσός 1987. (Έπαινος Υπουργείου Παιδείας)
- *Ωρες*: Παρίσι, Λ'Αρματτάν. 1996. Έκδοση δίγλωσση, ελληνογαλλική
- *Διαδρομές*: Αθηνά 1997, Ιωλκός

ΑΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ

- *Δέκα σύγχρονοι κύπριοι ποιητές: Αυθολόγηση, Εισαγωγή*. Μούρσκα Σόμποτα 1980, Πομούρσκα Ζαλόζμπα, Σλοβενία
 - *Κάτω από τον ίδιο ουρανό: Χρονικό*. Σόφια 1980, Μπάλγκαρσκη Πισάτελ
 - *Σεπτέμβρης του Γκέο Μίλεβ*. Απόδοση στα ελληνικά, επιμέλεια. Αθήνα, 1981, Συγχρονη Εποχή.
 - *Πρόσωπο με πρόσωπο. Βιογραφικά Διηγήματα*. Αθήνα, 1985, Αιγόκερως.
 - *Αυθολογία Κυπριακής Ποίησης: Βουδαπέστη* 1986. Εουρόπα.
 - *Μαγδαληνή, Μάγδα, Μάγκυ*. Μυθιστόρημα, Μεταίχιμο, Αθήνα, 2004. Πρώτο Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος 2004
- Το βιβλίο κυκλοφόρησε στην Κολωνία. (Γερμανία, εκδ. Romiosini) το 2007, στη Σόφια, (εκδοτικό Μπάλγκαρσκη Πισάτελ) και στο Βουκουρέστι από τις εκδόσεις «Ομόνοια», 2011.

ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ

- *Οι περιπέτειες του Χιπ-χοπ*. Βουδαπέστη 1979, ΜΟΡΑ
- *Τα δυο αδέρφια και το μαύρο ποτάμι*. Αθήνα 1980, Συγχρονη Εποχή. (Πρώτο Βραβείο Υπουργείου Παιδείας Κύπρου). Επανέκδοση βελτιωμένη. Επιφανίου, 2006
- *Τα δυο αδέρφια και το μαύρο ποτάμι*. Μπρατισλάβα 1984, Μλάτε Λέτα
- *Χιπ-Χοπ και Ντορεμί*. Σκόπια 1985, Ντέτσκα Ράτοστ. Skorje, "Mito Hatjivasilev-Jasmin"
- *Περιπέτειες του Χιπ-χόπ και της Ντορεμί*. Σόφια 1986, Ναρότνα -Μλατεζ
- *Παιδικές ιστορίες*. Αθήνα, 1986, Σύχρονη Εποχή. Επανέκδοση βελτιωμένη, Λευκωσία 2004, Επιφανίου
- *Γυάλινες, ξύλινες, χάρτινες και άλλες ιστορίες*. Αθήνα 1990, Γκούτενμπεργκ (Έπαινος Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών). Επανέκδοση βελτιωμένη, Κ. Επιφανίου, Λευκωσία, 2005. Το βιβλίο αυτό μαζί με το προηγούμενο, *Παιδικές Ιστορίες* είχε χρησιμοποιηθεί την δεκαετία του 1970 ως διδακτέα ύλη από την Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου καθ' υπόδειξη του Καθηγητού Νίκου Λοβέρδου.
- *Οι άθλοι του Καφεδάκη σε επτά φλυτζάνια*. Αθήνα 1991, Γούτενμπεργκ. (Πρώτο Βραβείο Συνδέσμου Παιδικού Βιβλίου. Βελτιωμένη επανέκδοση απο το Εκδοτικό Κ. Επιφανίου 2008)
- *Τα ίσια και τα στραβά*. Αθήνα, 1993, Καστανιώτης. (Πρώτο Βραβείο Συνδέσμου Παιδικού Βιβλίου). Επανέκδοση βελτιωμένη. Κώστας Επιφανίου, 2009
- *Οι Σειρήνες του Μαυχάτταν*. (Μυθιστόρημα για νέους, Πρώτο Μέρος) Αθήνα 1997, Πατάκης. (Πρώτο Κρατικό Βραβείο Πεζογραφίας για νέους)

- Το τραγούδι των Σειρήνων. (Μυθιστόρημα για νέους, Δεύτερο Μέρος), Αθήνα 1998, Πατάκης
- Ο Λουκάς, ο Νίκος και το Λουκάκι. Αθήνα 1999, Πατάκης
- Επίσκεψη στον Πλαστήτη Ολαγίουνται. Αθήνα, 2000, Ιωλκός
- Πεκίνο, Κίνα, Εκδόσεις ANHUI, 2014
- Τα Δέκα Ορφανά Παραμύθια (Πρώτο Βραβείο Συνδέσμου Παιδικού Νεανικού Βιβλίου) Πατάκης. 2000. Τιμητικός Κατάλογος IBBY, (τα 100 καλύτερα βιβλία του κόσμου), Βασιλεία Ελβετίας, 2002
- Ο Πράσινος Πύργος, Πατάκης 2001, Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος για νέους. (Το βιβλίο κυκλοφόρησε στην Πορτογαλία, Εκδοτικό Σέμπρε –Εμ-Πε 2008)
- Τα Μαγεμένα Πέταλα της Μαργαρίτας, Πατάκης 2002
- Η συμμορία της Γιάννας. Μυθιστόρημα για νέους. Φαντασία (Γκούτενμπεργκ), 2006
- Οι Τρίδυμες και η Μάγισσα Νονά τους (Αθήνα, Πατάκης 2008)
- Γατίσιες Ιστορίες (Κ. Επιφανίου, Λευκωσία 2009)
- Το Συννεφάκι που φοβότανε τον Άνεμο και άλλες Οικολογικές Ιστορίες (Κ. Επιφανίου 2010)

Έχει επίσης γράψει τα ακόλουθα **(ανέκδοτα) θεατρικά έργα** για παιδιά που έχουν ανέβει απο θιάσους της Κύπρου και του εξωτερικού:

- Τα Δυο Αδέλφια και το Μαύρο Ποτάμι
- Ο Τεμπελχανάς κι η Κουτορνίθω
- Ο Παπουτσωμένος Διάδοχος (Πρώτο Βραβείο Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου για παιδιά και Νέους)
- Η γιαγιά λησταρχίνα

Το 2012 Η Ε.Π. εκπροσώπησε την Κύπρο ως υποψήφια για το Διεθνές Βραβείο Παιδικής Λογοτεχνίας Χάνς Κρίστιαν Άντερσεν.

Βραβεία και τιμητικές διακρίσεις

BOOKS FOR CHILDREN AND YOUNG ADULTS

- *Ta Dyo Adelfia kai to Mavro Potami (The Two Children and the Black River)* (Athens 1980, Modern Times) First Prize, Cyprus Ministry of Education & Culture.
- *Gyalines, Xylines, Hartines kai Alles Istories (Glass, Wooden, Paper and Other Stories)* (Athens 1990, Gutenberg) Honourable Mention from the Greek Writers Association.
- *Ta Isia kai Ta Strava (Straight and Crooked Stories)* (Athens 1993, Kastaniotis) First Prize, Children's Book Association.
- *I Athli tou Kafedaki se Efta Flyntzanakia (The Adventures of Little Coffee in Seven Cups)* (Athens 1991, Gutenberg) First Prize, Children's Book Association.
- *I Seirines tou Manhattan (The Sirens of Manhattan)* (A novel for young adults, Part 1) (Athens 1997, Patakis) State Literature Award: Best Prose Work for Young Adults.

- *Ta Deka Orphana Paramythia (Ten Orphaned Fairytales)* (Athens 2000, Patakis) First Prize, Children's Book Association. Included in the 2002 IBBY Honour List (Top 100 books in the world), Basel, Switzerland, 2002.
- *O Prasinos Pyrgos (The Green Tower)* (Athens 2001, Patakis) State Literature Award: Best Novel for Young Adults.
- *O Papoutsomenos Diadochos (Crown Prince in Boots)* First Prize for Children and Young Adults of the International Theatre Institute.

BOOKS FOR ADULTS

POETRY

- *O Kyklos tis Katangelias (Cycle of Accusation)* (Athens 1977) Honourable Mention, Ministry of Education & Culture.
- *Ores (Hours)* (Athens 1983, Gutenberg) Honourable Mention, Ministry of Education & Culture.
- *Klepsidra (Hourglass)* Honourable Mention, Ministry of Education & Culture.

NOVEL

Magdalini, Magda, Magky (Magdalene, Magda, Maggie) (Athens, 2004, Metaichmio) State Literature Prize: Best Novel, 2004.

Κριτικές – Παρουσιάσεις έργων της (επιλογή):

Η Έλλη Παιονίδου ως θεραπευίδα της παιδικής - νεανικής λογοτεχνίας

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΡΑΓΚΟΥ

[...] Η Ε.Π. υπηρετεί την κυπριακή λογοτεχνία κοντά μισό αιώνα, για την ακρίβεια 46 συναπτά έτη. Αφού τόσα μας χωρίζουν από την έκδοση της πρώτης ποιητικής συλλογής της «Παλάμη ανοιγμένη στον ήλιο» το 1964. [...]

Θα επιχειρήσω ένα συνοπτικό, προσδιορισμό των κύριων χαρακτηριστικών όλων των έργων παιδικής λογοτεχνίας της Ε.Π. λέγοντας ότι αυτά διακρίνονται για το σκέρσο, την ανεμελιά, τη φαντασία, το χιούμορ, την ευρηματικότητα, τους έξυπνους και σπιρτόζικους διαλόγους τους. Παράλληλα, η ροή, ο ρυθμός του λόγου αλλά και το λεξιλόγιο που αυτός μετέρχεται είναι τέτοια που διασφαλίζουν την απνευστί ανάγνωση όλων των βιβλίων της Ε.Π. σ' αυτή την κατηγορία και όχι μόνο βέβαια. [...]

[...]

Δεν θεωρώ τα κρατικά βραβεία λογοτεχνίας ως κάτι το θέσφατο ή ως το απόλυτο κριτήριο καταξίωσης ενός έργου. Σημειώνω όμως ότι τόσο «Οι σειρήνες του Μανχάταν» όσο και «Ο Πράσινος Πύργος» έχουν λάβει το Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος για νέους το 1997 και το 2001 αντιστοίχως. Το γεγονός, ασφαλώς, ουδόλως μπορεί να χαρακτηριστεί τυχαίο.

[...]

Ολοκληρώνω αυτή την τοποθέτηση με τα λόγια της ίδιας της Ε.Π. παρμένα από τον επίλογο του μυθιστορήματος «Το τραγούδι των σειρήνων». Τι χρειάζεται λοιπόν για μια ζωή γεμάτη; «Αρκεί ο άνθρωπος να' χει καρδιά παιδιού, μάτια μάγου και φτερά νεράιδας». Και η Ε.Π. διαθέτει και τα τρία αυτά προσόντα.

Λευκωσία
Μάρτιος 2010

THE SIRENS OF MANHATTAN, Patakis Publications, 1997
(I SEIRINES TOU MANHATTAN)

BY MANOS KONTOLEON

'Kathimerini' newspaper, Athens, 24-02-1998

A young immigrant

[...]

"The Sirens of Manhattan" takes as its subject the first years of a young illegal Cypriot immigrant in New York. The feelings of someone who has left behind a beloved but poverty-stricken past and is trying to create a future, the feelings of someone experiencing divided concepts such as homeland, friendship and language – these are all challenges for a writer. The hero, Manolis, is an ordinary young man whose family situation forces him to board a ship and arrive as a stowaway in New York. There he attempts to survive, to integrate, to educate himself, to find work. Some people help him, others don't. He makes the best of his opportunities and dreams of a better tomorrow. [...]

I do not know if the characters in the novel are in any way based on real people but what is certain is that Manolis and the other characters in the book are full of life. And herein lies Elli Peonidou's particular ability to write for children. While she describes a world that frequently touches the edge of darkness (financial, social and erotic), she never for a moment loses her dignity, a dignity that is never cold but, on the contrary, particularly sensuous. It is as if we are being addressed by someone who may have gone through a great deal but who nonetheless succeeds in making us not feel sorry for him because he has self-respect and an aristocratic air.

Peonidou's text is simple and almost epic. [...]

Μαγδαληνή, Μάγδα, Μάγκυ, εκδ. Μεταίχμιο, 2004

ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ ΜΑΡΑΓΚΟΥ (ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ)

[...]

Είναι ένα βιβλίο απόσταγμα της εμπειρίας μιας γυναίκας που ζεί στον 20 αιώνα στην Κύπρο αλλά και που κινείται σε όλο τον κόσμο. Πρόκειται για ένα απολαυστικό μυθιστόρημα που όταν το πάρει ένας στα χέρια του δεν μπορεί να το αφήσει. Θέλει να δει τι θα γίνει παρακάτω.

[...]

Η ανάγνωση αυτού του βιβλίου δίνει ευχαρίστηση και χαρά. Οι μνήμες που ανασύρει η συγγραφέας, οι μνήμες της μητέρας και της γιαγιάς, είναι οι μνήμες που τα παιδιά μας δυστυχώς δεν θα έχουν πια γιατί εμείς είμαστε η τελευταία γενιά που τις βίωσε. Το μαγείρεμα με τα ξύλα, ο αργαλειός, τα χειροποίητα έργα, είναι μνήμες που αυτή η γενιά των συγγραφέων μπορεί ακόμη να δώσει. Και το βιβλίο Μαγδαληνή, Μάγδα, Μάγκυ μας προσφέρει απλόχερα αυτές τις πολύτιμες μνήμες, για τις οποίες ευχαριστώ την Ελλη Παιονίδου θερμά.

Μαγδαληνή, Μάγδα, Μάγκυ, εκδ. Μεταίχμιο, 2004

ΤΟΥ ΔΡ ΚΛΕΙΤΟΥ ΙΩΑΝΝΙΔΗ (ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ, ΕΡΕΥΝΗΤΗ)

[...] Το κοσμοπολίτικο περιβάλλον που έζησε και βίωσε η συγγραφέας (Νέα Υόρκη, Λονδίνο, Παρίσι κλπ) καταγράφεται με φυσικότητα στο βιβλίο της (ξένα ονόματα, ξένος τρόπος ζωής) αλλά παράλληλα η κεντρική της ηρωίδα ζει με τη μνήμη και τη φαντασία της, την πατρώα γη και παράδοση. Πρόκειται για ένα μυθιστόρημα που πάρα τον κοσμοπολίτικο χαρακτήρα του έχει το άρωμα και τη γεύση του γενέθλιου τόπου.

Ο αναγνώστης παρακολουθεί τις γενεές που είναι και επάλληλες και ταυτοχρόνως γεννούν η μία την άλλη, και όλα αυτά μέσα από την ενδοχώρα και την υψικάμινο της συγγραφέως. [...]

Στο βιβλίο υπάρχει ακόμη και ο αποχαιρετισμός, ο θάνατος. Ο Αντρέ Μαλρώ λέει κάπου ότι μπορεί να μην μπορούμε να αναστήσουμε τα σώματα μας, μπορούμε όμως να αναστήσουμε τα όνειρα μας. Η Ελλη Παιονίδου σ' αυτό το μυθιστόρημα που είναι γεμάτο ανθρωπισμό καταθέτει τον εαυτό της και ανασταίνει κάποια όνειρα της. Προσλαμβάνει τον κόσμο, ζει τις εμπειρίες και τις αφήνει να κατεβούν μέχρι τα έσχατα όρια της ύπαρξης της και μέσα από την κάθοδο κατορθώνει την άνοδο.

Κριτικές για την ποίησή της:

ΠΑΛΑΜΗ ΑΝΟΙΓΜΕΝΗ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ, Κύπρος, 1964

Πρώτο ποιητικό βιβλίο, γυναικείο το όνομα: Έλλη Παιονίδου. Η έκδοση στην Κύπρο. Πρώτο βιβλίο, μα όχι πρωτόλειο. Η συγγραφέας αποκαλύπτει ωριμότητα σκέψης, πλούσιο συναίσθημα, προσωπικό αντίκρουσμα της ζωής: Οι εικόνες, δικές της, αντανakλούν δικές μας αγωνίες. Στην όραση της δε συγχέονται τα φαινόμενα του γύρω κόσμου. Τα βλέπει από τη σκοπιά που πήρε κατόπιν μελέτης. Έτσι η ποίησή της, στερη, σε ακλόνητο βάθος, χωρίς ταλαντεύσεις, αφήνει τη φαντασία και το πάθος λύτερα να κινηθούν και άνετα να αποφασίσουν. [...]

Ελλη Αλεξίου

ΩΡΕΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ, Κυπρος, 1967

Οι *Ωρες Λευκωσίας* είναι η δεύτερη ποιητική συλλογή της Έλλης Παιονίδου. Η μοντέρνα στιχουργία στα χέρια της ποιήτριας βρίσκει μια αισθητική καταξίωση. Ούτε άλογη λεξιθηρία, ούτε κακή έκφραση, άμορφη και αιωρούμενη στο μεταίχμιο του ποιητικού και πεζολογικού, ούτε στείρα, ύποκειμενική προβολή του εγώ [...]. Ο ανθρωποκεντρικός χαρακτήρας είναι διάχυτος σε όλη τη συλλογή. Καθολικά προβλήματα του σύγχρονου ανθρώπου, του κατατεμαχισμένου μέσα στην τεράστια χοάνη της σκοπιμότητας και των κατά συνθήκην ψευδών της ζωής, μετουσιώνονται σε στίχους υποβλητικούς, σπαραχτικούς.

Γεώργιος Λυσιώτης

ΧΩΜΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, Λευκωσία, 1971

Η νέα τούτη ποιητική συλλογή που εικονογραφείται από τον Μίνω Αργυράκη χωρίζεται σε τρία μέρη. Στο πρώτο απ' αυτά συναντούμε το γνώριμο κι απ' τις προηγούμενες συλλογές ύφος της ποιήτριας. Θα μπορούσαμε να την ονομάσουμε "ποιήτρια των απλών πραγμάτων". Οι στιγμές και τα πράγματα που τη συγκινούν και την κάνουν να μετουσιώνει σε στίχους το συναίσθημά της είναι στιγμές και πράγματα που όλους μάς συγκινούν και το συναίσθημα της ποιήτριας άμεσα μεταδίδεται και σε εμάς. Ένα χαμόγελο παιδιού, ένα κυριακάτικο πρωινό, ο αποχαιρετισμός μιας φίλης. Και σε τούτη τη συλλογή συναντούμε πλούσια της αγάπη της πατρικής γης εκφρασμένη σ'ένα τραγούδι...

Κίκα Ολυμπίου

Ο ΚΥΚΛΟΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ, Αθήνα 1977

[...] Ο *Κύκλος της Καταγγελίας* είναι μια πυρογραφία του κυπριακού πάθους χαραγμένη με τους στίχους της Έλλης Παιονίδου και με τα σχέδια του Γιώργου Σκοτεινού πάνω στην πιο εντατική ώρα της οδύνης.

Το βιβλίο αυτό είναι ένα μνημείο, ένα παντοτινό κέντρισμα για το χρέος όλων μας, ένα βιβλίο που πρέπει να υπάρχει πάνω στο τραπέζι μας σ' όλες τις ώρες, ένα κέντημα "δεν ξεχνώ" στη μαξιλαροθήκη μας, ένας πικρός χαιρετισμός..."

Βικτωρία Θεοδώρου

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΧΑΜΕΝΟΥ ΔΥΟΣΜΟΥ, Λευκωσία, 1979

Μ' αυτό το αγνό, μοσχομυριστό φυτό, που κρατάει το άρωμά του και ξερό ακόμη, συμβολίζεται η σπαραγμένη ομορφιά του νησιού. Όπως και οι θύμησες που ακολουθούν τους ξεριζωμένους μέρα και νύχτα. Μέσα από αυτήν την ποιητική συγκίνηση που αναβλύζει από κάθε στίχο προβάλλει όλη η τραγωδία της πατρίδας της και μας συγκλονίζει. Λιτά, αδρά, πονεμένα, χωρίς τίποτε το περιττό. Με λόγια καίρια, που αγγίζουν άμεσα τη ψυχή. [...]

Χρυσάνθη Ζιτσαία

ΩΡΕΣ, Αθήνα, 1983

Το τελευταίο ποιητικό βιβλίο της Ε.Π. αποτελεί ένα πρωτότυπο "κομπολόι" 24 μικρών ποιημάτων, όσες και οι ώρες του 24ώρου, όπου παίζουν ένα τρελό παιγνίδι τα χρώματα και οι εναλλαγές τους κι όλα όσα γεννιούνται σαν συνειρμοί μέσα στη νομοτελειακή διαδοχή των ωρών. Το στοχαστικό μάτι της ποιήτριας και ο λυρικός πλούτος που το συνοδεύει στο κάθε βήμα οδηγεί τα κοσμήματα αυτά σε νέα αίσθηση των πραγμάτων. Έτσι οι *Ωρες* αποκτούν μια δική τους ζωή, γεμίζουν με τον Άνθρωπο και τα πάθη του.

Π. Κυπρίδης

ΚΛΕΨΥΔΡΑ, Λεμεσός 1987

Η πατρίδα και ο έρωτας σε χίλιες μορφές: η πατρίδα ως έρωτας, ο έρωτας ως φύση, η πατρίδα ως φύση, ο έρωτας ως μυθολογία...- όλα με τον στοχασμό που επιβάλλει η χρονική παράμετρος της κλεψύδρας. Όμορφη συλλογή, όπου χαιρόμουν να αποκρυπτογραφώ τα βιώματα, τους συνειρμούς και τα τεχνάσματα...

Φάνης Ι. Κακριδής

ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΣ ΠΑΙΟΝΙΔΟΥ

Τα ποιήματα της Ε.Π. βρίσκονται σε εξαιρετική ωριμότητα. Είναι στιβαρά κι έχουν την απαραίτητη απλότητα, καθαρότητα και πυκνότητα, που χαρακτηρίζει την αληθινή ποίηση.

Γιάννης Ρίτσος

Ποίηση άρτια, ρωμαλέα, μοντέρνα. Πρώτη φορά διάβασα ποίηση και τα χέρια μου άγγιζαν τα αντικείμενα. Εντονη η αίσθηση της αφής, οι στίχοι αυτοί χαιδεύουν τα πάντα, ακόμη και τις σκέψεις.

Νότης Περιάλης

Το παρόν κείμενο εστάλη από τη συγγραφέα Έλλη Παιονίδου για την επικαιροποίηση του *Λεξικού Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* των Εκδόσεων Πατάκη.